

Protokoll 2/2025

fört vid Bromma stadsdelsnämnds sammanträde torsdagen
den 23 januari 2025 kl. 18:30-19:30, Alviks kulturhus

Ledamöter

Johan Heinonen (S) Ordförande
Mattias Keresztesi (M) 1:e vice ordförande
Rose-Marie Rooth (V) 2:e vice ordförande
Stina Andersson (S)
Svante Thorell (MP)
Alexander Saednia (M)
Sara Emrooz (M)
Findel Madison (SD)
Hanna Wistrand (L)
Johan Duvdahl (C)
Laila Abdallah (S)
Petter Jennervall (S)
Pelle Johansson (S)

Ersättare

Tove Lönstad (S)
Jeanette Frenkman (S)
Albin Ringstad (S)
Thomas Nicholas (V)
Terese Nordberg (V)
Johanna Klamming (MP)
Mikael Valdorson (M)
Jörgen Linse (M)
Ludwig Jänes (SD)
Stefan Ennerfelt (L)
Christopher Oskarsson (KD)

Övriga närvarande

Susanna Halldin Olsson Stadsdelsdirektör
Eva Runestig Avdelningschef §§1-17
Fredrik Skoglund Avdelningschef
Joel Färlin Avdelningschef §§1-17
Malin Persson tf. Avdelningschef §§1-17
Timmie Aspelin Nämndsekreterare

Justerare

Johan Heinonen (S) och Mattias Keresztesi (M)

Datum för justering

2025-01-24

Paragraf

§§1-19

Sekreterare

Timmie Aspelin

ÄRENDELISTA

- §1 Godkännande av dagordning och tid för justering
- §2 Verksamhetsplan 2025
- §3 Nedläggning av förskolan Hagelstavägen 22
- §4 Medborgarförslag - publik verksamhet i Dragontorpet, Abrahamsberg
- §5 Svar på skrivelse från Liberalerna gällande hantering och formering av ett ungdomsråd i Bromma
- §6 Svar på skrivelse från Moderaterna, Liberalerna, Centerpartiet och Kristdemokraterna angående att grönska försvunnit från Stockholms stad
- §7 Svar på remiss av motion om låghastighetszoner för elsparkcyklar, KS 2024/1103
- §8 Svar på remiss - Handlingsplan mot rasism
- §9 Anmälningssärendet - inkomna rapporter och beslut enligt lex Sarah
- §10 Förteckning över inkomna medborgarförslag 2025
- §11 Stockholmsenkäten 2024
- §12 Inkomna rapporter och protokoll 2025 - Förteckning till nämndens sammanträden
- §13 Protokoll pensionärsrådet 2025
- §14 Protokoll rådet för funktionshinderfrågor 2025
- §15 Protokoll förvaltningsgruppen 2025
- §16 Balanslista 2025
- §17 Nämndens och förvaltningens frågor
- §18 Borttagen på grund av sekretess
- §19 Borttagen på grund av sekretess

§ 1

Godkännande av dagordning och tid för justering

Beslut

Ordförande Johan Heinonen (S) öppnar mötet. Dagordningen godkänns.

Ordförande Johan Heinonen (S) och Mattias Keresztesi (M) utses att justera protokollet. Protokollet justeras fredagen den 24 januari. Mötet ajourneras mellan kl. 18.30 - 18.45 för allmänhetens frågestund.

§ 2**Verksamhetsplan 2025**

BRO 2024/643

Beslut

1. Nämnden godkänner förvaltningens förslag till verksamhetsplan och budget samt tillhörande bilagor och överlämnar den till kommunstyrelsen och stadens revisorer.
2. Nämnden anmäler om omslutningsförändringar om 320,7 mnkr
3. Nämnden beslutar att fastställa resultatenheter enligt bilaga 1
4. Nämnden ansöker om budgetjustering med 0,2 mnkr för medborgarbudget (drift), bilaga 3a
5. Nämnden ansöker om budgetjustering med 0,5 mnkr för ekmiljöer och ängar i Johannelund (drift), bilaga 3a
6. Nämnden ansöker om budgetjustering med 0,2 mnkr för florainventering av ängs- och betesmarker i Bromma (drift), bilaga 3a
7. Nämnden ansöker om budgetjustering med 0,3 mnkr för naturvårdande insatser på Ålstensängen (drift), bilaga 3a
8. Nämnden ansöker om budgetjustering med 0,2 mnkr för naturvårdande insatser vid Blå porten i Traneberg (drift), bilaga 3a
9. Nämnden ansöker om budgetjustering med 0,1 mnkr för belysningsåtgärder vid utegymmet Gustavslundsvägen, Alviks strand (investering), bilaga 3b
10. Nämnden ansöker om budgetjustering med 0,2 mnkr för tillägg till ny bryggkonstruktion i Lillsjön med anpassning av risvasar (investering), bilaga 3b
11. Nämnden ansöker om budgetjustering med 0,1 mnkr för etableringsskötsel av planterade ekar i Bromma (investering), bilaga 3b
12. Nämnden ansöker om budgetjustering med 0,6 mnkr för åtgärder för ökad biologisk mångfald efter rasering av kraftledning och borttagning av fundament (investering), bilaga 3b
13. Nämnden ansöker om budgetjustering med 0,6 mnkr för renovering av östra solbryggan vid Kyrksjön (investering), bilaga 3b
14. Nämnden ansöker om budgetjustering med 0,6 mnkr för naturstigar för barn och familjer (investering), bilaga 3b
15. Nämnden ansöker om budgetjustering med 0,7 mnkr för entréer till Judarnskogens och Kyrksjölötens naturreservat (investering), bilaga 3b
16. Nämnden ansöker om budgetjustering med 0,6 mnkr för upprustning av gångbryggan och strandpromenaden i Johannesfred (investering), bilaga 3b
17. Nämnden ansöker om budgetjustering med 0,3 mnkr för åtgärder mot kanadagäss på EU-bad (investering), bilaga 3b
18. Nämnden ansöker om budgetjustering med 0,2 mnkr för ny

livräddningsutrustning samt uppgradering av befintlig (investering), bilaga 3b

19. Nämnden ansöker om budgetjustering med 0,7 mnkr för ny brygga i Lillsjön (investering), bilaga 3b

20. Nämnden ansöker om budgetjustering med 0,7 mnkr för nyplantering av träd (investering), bilaga 3b

21. Nämnden beslutar om omedelbar justering av ärendet

Sammanfattning av ärendet

Verksamhetsplan och budget för 2025 för Bromma stadsdelsnämnd har utformats med utgångspunkt i de mål, riktlinjer, uppdrag och ekonomiska ramar som kommunfullmäktige fastställer i stadens budget för 2025. I verksamhetsplanen specificeras hur nämnden ska arbeta för att uppfylla kommunfullmäktiges mål utifrån lokala prioriteringar och utvecklingsområden.

Framlagda förslag till beslut

1) Ordförande Johan Heinonen m.fl. (S), Rose-Marie Rooth (V) och Svante Thorell (MP) föreslår (se beslutet).

2) Hanna Wistrand (L) föreslår:

1. Att delvis bifalla förvaltningens förslag till beslut
2. Att uppdra åt förvaltningen att revidera verksamhetsplanen i enlighet med som anförs nedan.
3. Att därutöver anföra följande:

Verksamhetsplanen för Bromma stadsdelsnämnd har sin utgångspunkt i Liberalernas, Moderaternas, Centerpartiets och Kristdemokraternas gemensamma vision för Stockholms framtid: En frihetlig, framtidsinriktad, trygg och hållbar stad med en mångfald av människor, företag och föreningar. Vi bejakar stadens styrkor och särart, och framförallt tror vi passionerat på stockholmarnas potential och möjligheter att var och en och tillsammans forma sina egen framtid och förverkliga sina drömmar.

I vårt Stockholm bemöts utmaningar genom samarbeten mellan staden, företagen, akademin och det civila samhället. Hit ska forskare, turister, investerare och studenter från hela världen söka sig. Stockholm ska vara en stad för alla – barn och unga, vuxna och äldre, inflyttade och de som bott här hela livet, företagare och anställda. Vi tror på stockholmarnas förmåga och rätt att bestämma över sina egna liv och därför är det också viktigt att alla stockholmare är en del av samhällsbygget och både vill och kan bygga sig en bättre framtid. Stockholm ska fortsätta utvecklas i takt med vad stockholmarna önskar, behöver och drömmer om.

Vi står på stockholmarnas sida och har en tydlig målsättning med

vår politik, att lösa de problem som stockholmarna upplever. Det är inte ett löfte om att politiken kan lösa alla problem. Men det är ett löfte om att vi ska lösa de problem som bara kan lösas genom politiska beslut. Vi ska värna och utveckla Stockholm och ta tillvara på dess unika karaktär och skönhet. När staden utvecklas ska det göras med samförstånd med de som bor här.

Vi accepterar aldrig att människor i Stockholm får sin frihet begränsad på grund av diskriminering, rasism, antisemitism eller otrygghet. Vi arbetar målmedvetet för ökad frihet genom kraftfulla insatser mot den brottslighet som idag orsakar svåra problem i delar av staden och som begränsar människors frihet.

Ordning och reda i stadens ekonomi är en förutsättning för att alla verksamheter i staden ska fungera. Service och omsorg till stockholmarna är utgångspunkten i stadsdelsnämndernas verksamheter, oavsett som den handlar om förskola, äldreomsorg, stadsmiljöarbete eller någon annan fråga som stadsdelsnämnderna tar beslut om.

Liberalerna vill se ett tydligare fokus på utökat samarbete mellan socialtjänsten och förskolan. Med tidiga insatser redan när barn går i förskolan går det att förebygga framtida sociala problem och/eller kriminalitet. Särskild uppmärksamhet behöver fästas vid små barn med höga nivåer av ihållande aggressivt beteende, då detta visat sig ha starkt samband med att utveckla grov våldsbrottslighet senare i livet. För ett litet barn kan det räcka med mindre ingripande åtgärder och handlar främst om olika föräldrastödande insatser. Desto äldre barnet blir utan att socialtjänsten kommer in desto mer komplex problematik. Liberalerna satsar därför på socialtjänst i skola och förskola i samtliga stadsdelar i sitt förslag till budget för 2025.

De skolsociala team som visat sig vara en framgång för att hjälpa elever med hög skolfrånvaro tillbaka till skolan vill vi se utvecklas. Vi välkomnar att den rödgröna majoriteten fortsatt arbetet arbetsmodellen men mer behöver göras och vi vill se både en förstärkning och vidareutveckling av teamen.

Staden ska arbeta för parker, natur- och kulturresevat och naturområden med hög kvalitet och ökad biologisk mångfald. Vikten av just biologisk mångfald för våra grönområden ska inte underskattas. Vi föreslår därför ett särskilt stöd till stadsdelarna i arbetet för att öka den biologiska mångfalden och säkerställa välmående parker och natur i hela staden.

Som en av Sveriges största arbetsgivare har staden ett stort ansvar för att säkerställa att anställda medarbetare upplever god arbetsmiljö. En viktig del i det arbetet är friskvård för medarbetare,

där personalen själva bör få välja om de önskar en högre friskvårdsersättning i pengar eller möjlighet till en friskvårdstimme varje vecka.

Personer med funktionsnedsättning ska kunna leva ett så självständigt liv som möjligt. Målgruppens behov av stödinsatser varierar stort men för många är beviljade timmar ledsagning eller insatser från socialpsykiatrien avgörande för ett bra liv. Det är därför anmärkningsvärt att anslagen till brukare inom LSS återkommande varit på ytterst låga nivåer i samtliga av stadens budgetar innevarande mandatperiod. Liberalerna föreslår i sin budgetreservation en förstärkning av både ledsagning och socialpsykiatrien, och vill i förlängningen se att inrättande av omsorgsprisindex (OPI) utreds och införs även för LSS.

Ofrivillig ensamhet är ett stort hälsoproblem i vårt samhälle. Alltför många äldre lever idag i isolering. Liberalerna har drivit på för att säkerställa att det i varje stadsdel finns träffpunkter och möteslokaler som är öppna även på somrar och storhelger liksom att föreningslivet har fått medel för att anordna aktiviteter för äldre på somrarna. Men social isolering behöver motarbetas på mer än ett sätt. Stadsdelsnämnderna har ett stort ansvar i att fortsätta det arbetet och genom samordnade insatser bryta ofrivillig ensamhet bland äldre. Detta behöver vara ett prioriterat arbete i verksamhetsplanen.

Stadsdelsnämnderna ska säkerställa att det finns en mångfald av boendeformer och att de äldre som behöver komma till ett äldreboende får göra det i tid. Samtidigt måste servicehusen som boendeform värnas och om nuvarande bestånd behöver renoveras eller rivas ska boende erbjudas plats i annan likvärdig bostad. Stadens måste kunna erbjuda den form av mellanboende som servicehusen innebär. Vi vill att äldres valfrihet värnas och det innebär reell möjlighet att få plats på ett servicehus eller motsvarande, som erbjuder en god levnadsstandard.

Slutligen är det återigen tydligt att uppföljningen av omhändertagna barn inte prioriteras av den rödgröna majoriteten. Det är en ytterst utsatt grupp barn och unga som staden övertagit föräldrarollen för och då måste det ske med målet att samhället ska vara den bästa föräldern. Det är också en grupp som löper förhöjd risk att dras in i kriminalitet innan, under och efter en placering. Att staden fortfarande inte systematiskt följer upp dessa barns skolgång, hälsa, tandhälsa och fortsatta stödbehov är ett underbetyg.

Majoritetens ideologiskt drivna vurm för att återta verksamheter i egen regi är ohållbar, både ur ekonomiskt och frihetligt perspektiv. Majoriteten stressar igenom projekt med mycket höga risker och stor osäkerhet utan att kunna formulera eventuella vinster

brommaborna.

Vi står inför hemtagande av parkförvaltning, förskolekök, ledsagning och städning.

Stockholms hemtjänst har tappat mycket i ranking de senaste åren och ligger nu på plats 62, vilket är ett tapp på 18 placeringar sedan 2023, enligt SPFs hemtjänstindex. Att verksamheten dessutom går med stort underskott gör oss mycket oroad och vi utgår ifrån att förvaltningen återkommer med den handlingsplan man utlovat.

I övrigt hänvisar vi till Liberalernas budgetreservation 2025.

3) Johan Duvdahl (C) föreslår:

1. Att avslå förvaltningens förslag till verksamhetsplan och budget 2025
2. Att återkomma med ett förslag till verksamhetsplan och budget utifrån Centerpartiets reservation i kommunfullmäktige
3. Att därutöver anföra följande:

Verksamhetsplanen för Bromma stadsdelsnämnd har sin utgångspunkt i Liberalernas, Moderaternas, Centerpartiets och Kristdemokraternas gemensamma vision för Stockholms framtid: En frihetlig, framtidsinriktad, trygg och hållbar stad med en mångfald av människor, företag och föreningar. Vi bejakar stadens styrkor och särart, och framförallt tror vi passionerat på stockholmarnas potential och möjligheter att var och en och tillsammans forma sina egen framtid och förverkliga sina drömmar.

I vårt Stockholm bemöts utmaningar genom samarbeten mellan staden, företagen, akademien och det civila samhället. Hit ska forskare, turister, investerare och studenter från hela världen söka sig. Stockholm ska vara en stad för alla – barn och unga, vuxna och äldre, inflyttade och de som bott här hela livet, företagare och anställda. Vi tror på stockholmarnas förmåga och rätt att bestämma över sina egna liv och därför är det också viktigt att alla stockholmare är en del av samhällsbygget och både vill och kan bygga sig en bättre framtid. Stockholm ska fortsätta utvecklas i takt med vad stockholmarna önskar, behöver och drömmer om.

Vi står på stockholmarnas sida och har en tydlig målsättning med vår politik, att lösa de problem som stockholmarna upplever. Det är inte ett löfte om att politiken kan lösa alla problem. Men det är ett löfte om att vi ska lösa de problem som bara kan lösas genom politiska beslut. Vi ska värna och utveckla Stockholm och ta tillvara på dess unika karaktär och skönhet. När staden utvecklas ska det göras med samförstånd med de som bor här. Vi accepterar aldrig att människor i Stockholm får sin frihet begränsad på grund av

diskriminering, rasism, antisemitism eller otrygghet. Vi arbetar målmedvetet för ökad frihet genom kraftfulla insatser mot den brottslighet som idag orsakar svåra problem i delar av staden och som begränsar människors frihet.

Ordning och reda i stadens ekonomi är en förutsättning för att alla verksamheter i staden ska fungera. Service och omsorg till stockholmarna är utgångspunkten i stadsdelsnämndernas verksamheter, oavsett som den handlar om förskola, äldreomsorg, stadsmiljöarbete eller någon annan fråga som stadsdelsnämnderna tar beslut om.

Centerpartiet har lämnat ett eget förslag till budget för Stockholms stad kommande år. I vår budgetreservation i kommunfullmäktige finns bland annat satsningar på ytterstaden, ökade idrottsinvesteringar och en rad konkreta åtgärder för att Stockholm ska visa vägen inom miljö- och klimatområdet, inklusive mer resurser till skötsel av parker och grönområden

Vänsterstyrets budget för 2025 präglas av ideologiskt motiverade återtaganden av uppskattade välfärdsverksamheter i egen regi, ofinansierade satsningar som riskerar att bli tomteblöss och en miljöpolitik utan konkreta åtgärder och tillräckligt skarpa målsättningar. Återtagande av parkförvaltningen i egen regi i Bromma kan blir en väldigt dyr affär.

Stockholm ska vara en öppen stad med plats för nya stockholmare. Att människor från olika delar av världen ska få bosätta sig i Stockholm är en självklarhet, oavsett om det handlar om att fly undan konflikter och förtryck eller att söka lycka, familj och arbete. Stadsdelsnämnderna har genom medborgarkontoren och lokala föreningar ett viktigt ansvar för integration. Både civilsamhället och näringslivet har under lång tid saknats i Sveriges integrationspolitik. Under den gångna mandatperioden har Integrationspakten haft som mål att staden ska samarbeta med föreningar, företag och andra som vill bidra till bättre integration. Det är dags att gå längre och ge mer ansvar för integrationspolitiken till de som vill och kan vara en brygga in i det svenska samhället. Integrationsprojekt ska involvera både utrikesfödda och etablerade stockholmare.

Klimatet är en ödesfråga som kräver kraftfulla åtgärder och hållbara reformer. Runt om i världen ser vi redan den globala uppvärmningens konsekvenser. Det är helt nödvändigt att minska de klimatpåverkande utsläppen. Det kräver att politiken tar modiga beslut, prioriterar det som verkligen ger resultat och sätter miljöfrågan högst på agendan. Stockholmarna älskar sina grönområden både för rekreation och för motion. Centerpartiet vill förena storstadens puls med gröna, rofyllda miljöer. Därför vill vi slå vakt om grönområden och den stadsnära naturen. Stockholm ska

vara en stad som är ett levande ekosystem.

Centerpartiet är ett parti med rötterna i landsbygden så vi vet att stad och land måste gå hand i hand. Vi vet att landsbygden mår bra av att städerna växer och att städer mår bra om landsbygden får blomstra. De gröna näringarna förser staden med mat, förnybar energi och byggnadsmaterial. Centerpartiet kämpar för hållbar mat som är sund och säker. Vi vill att Stockholms stad serverar en ökad andel närproducerad och ekologisk mat som är fri från skadliga kemikalier och tillsatser på våra skolor och till våra äldre.

Stadsdelsnämnderna har en central roll i stadens trygghetsarbete och ska prioritera och lokalt leda arbetet med att nå målet om att inte ha något särskilt utsatt eller utsatt område inom Stockholms stad. Stödinsatser till barn och unga ska komma in direkt när det finns misstanke om att de riskerar att hamna i kriminalitet och stöd till föräldrarna ska erbjudas. Det ska finnas lokala förebilder och attraktiva alternativ till kriminalitet. En kombination av akuta insatser som stoppar det dödliga våldet nu och långsiktiga systemförändrande utvecklingsprocesser är avgörande för att få bukt med de problem som finns. Arbetet måste vara uthålligt och sträcka sig längre än en mandatperiod.

Centerpartiet vill tillgängliggöra vattnet i större utsträckning, med hjälp av Brommas och stadens småbåtklubbar. Båtklubbarnas kajer och bryggor är i regel låsta och oåtkomliga för icke-medlemmar. Skulle fler kajer och båtbyggor vara öppna eller delvis öppna för alla kan Stockholm stärka sin dragningskraft ytterligare. Det bör det ses över om tillgången till stadens vattenmiljöer kan öka genom att verka för att ha öppna eller delvis öppna småbåtshamnar där förutsättningar för detta finns. En möjlighet är att hantera det inom ramen för när avtal ses över. I arbetet ska hänsyn tas till båtklubbarnas intressen samt eventuella merkostnader.

Centerpartiet vill också se till att det ska finnas minst en bastuflotte i varje stadsdel, samtidigt som vi också vill öka antalet badstegar och badbryggor, inte minst med ambitionen att fler brommabor ska vilja nyttja våra vattenytor på vintern. Fler människor väljer att flytta till Bromma och antalet brommabor växer. I vår stadsdel finns flera pågående och planerade utvecklingsområden. När vår stadsdel växer är det viktigt att den växer långsiktigt hållbart och att vi i det nya lägger grunden för en hållbar och miljövänlig livsstil. Vi behöver planera staden inte enbart för att få rum med så många bostäder som möjligt utan också för att bostadsområdena som växer fram ska ha god tillgång på förskolor, idrottsytor, grönområden och rum för kultur och möten som vi lyfter i texten. Ett sätt att lösa detta på är att på lämpliga platser bygga på höjden. Genom att bygga högre kan marken användas mer effektivt.

Vi behöver skapa fler levande och attraktiva torgmiljöer i Bromma. Attraktiva torg och levande kvarter skapar ökad trivsel för våra medborgare, och det bidrar också till att våra butiker och andra verksamheter har möjlighet att må bra och kan stanna kvar i Brommaområdet. Att skapa attraktiva torgmiljöer värnar också tryggheten, särskilt om kvällarna. Centerpartiet vill att fler promenadstråk i Bromma ska vara upplysta på kvällar och nätter, och vi vill investera i bättre och mer belysning i våra parker.

Dessutom är det viktigt att titta på möjligheter att omvandla utvalda parkytor eller gräsmattor till små odlingslotter i Brommaområdet, och öronmärka delar av våra parkområden för stadsodling eller andra innovativa odlingslösningar. Samtidigt behöver vi göra våra parker mer tillgängliga för barn, och inte minst genom att se till att förskolorna har tillgång till egna odlingslotter för att lära barnen om matens väg från jord till bord.

Alla brommabor ska känna att stadsdelen tas hand om och hålls ren. Därför måste vi höja ambitionsnivån när det gäller renhållning, städning, skötsel och slyröjning av våra parker. Där kan återtagande av parkförvaltningen i egen regi blir en hämsko under flera år och kvalitet försämras.

Förskolan, pedagogiken och barns utveckling måste även fortsättningsvis vara i fokus för stadsdelsnämnden eftersom kunskapsresan börjar i förskolan. Utbildade och engagerade förskollärare är av största vikt för att alla barn inom förskolan ska lyckas på den resan. Att behålla och öka andelen utbildade förskollärare är också förskolans största framtidsutmaning. Därför är det viktigt att Brommas förskolor har goda förutsättningar att locka utbildade förskollärare. Som ett led i att vara en attraktiv stadsdel vill Centerpartiet fortsätta att satsa på våra nuvarande förskollärare och locka nya att börja arbeta hos oss i Bromma. Forskning visar dessutom att tidiga insatser, och tidig utbildning, ger större positiv effekt än senare sådana. Om vi satsar på förskolan kan både samhället och den enskilda individen vinna mycket. Centerpartiet vill öka antalet barnskötare inom Brommas förskolor som erbjuds vidareutbildning till förskollärare.

Vidare har nuvarande majoritet i Stockholm skapat en central förskolenämnd. Centerpartiet anser att förskolan står inför flera framtidsutmaningar varav flertalet delas av staden som helhet. Rekrytering av legitimerade förskollärare och utbildade barnskötare, kompetensutveckling och vidareutbildning är bara ett axplock av områden där vinsterna kan vara betydande om Stockholm stad samordnar stadsdelarna i större utsträckning. Centerpartiet anser dock att det är viktigt att centraliseringen håller sig inom begränsade och tydliga ramar och inte begränsar möjligheterna till lokal särprägel.

Centerpartiet vill att stadens arbete för att hitta lösningar så att fler av skolornas idrottshallar tillgängliggörs för föreningar, medborgare och andra ideella krafter att använda på kvällstid- och helger då skolverksamhet ej pågår intensifieras. Särskilt önskvärt skulle vara att det genomförs nödvändiga byggnationer så att Mariehällsskolans idrottshall kan tillgängliggöras kvällstid då området behöver särskild fokus.

Utöver att tillgängliggöra idrottshallen i Mariehäll behöver området fler insatser då både enkäter och lokalpolisens information påvisar behov. Centerpartiet ser positivt på signalerna att Mariehäll blir nästa område för nyetablering av ett ungdomens hus då behoven i området är stora.

Användningen av digitalisering och välfärdsteknik bör öka inom Brommas verksamheter för att stärka kvalitetsutveckling, avlasta personal och bidra till ett tryggt kvarboende.

Som politiker ska man också alltid kunna ge sin ideologiska motståndare beröm. I ett ekonomiskt klimat med tidigare skyhögt inflation tycker Centerpartiet att det var klokt av socialdemokrater, vänsterpartister och miljöpartister att motstå frestelsen att höja kommunalskatten 2023 och således vältra över kostnaderna på medborgarna. Dock var vi motståndare till att det rödgröna styret i Stockholm valde att höja kommunalskatten med 24 öre från 2024. Därmed kröp stockholmarnas skatt över 30-strecket, från 29,82 till 30,36. Låg skatt är en fråga om egenmakt och därigenom självbestämmande, så länge välfärdens kärna värnas.

Centerpartiet vill staka ut en hoppfull väg framåt för ett Bromma som mår bra och kan växa, för ett Stockholm som håller ihop. Det är vår politik som ger de bästa förutsättningarna att göra visionen om det öppna, gröna, trygga och innovativa Stockholm till verklighet.

4) Mattias Keresztesi m.fl. (M) föreslår:

1. Att delvis bifalla förvaltningens förslag till beslut
2. Att uppdra åt förvaltningen att revidera verksamhetsplanen i enlighet med som anförs nedan.
3. Att därutöver anföra följande:

Vi vill rikta ett varmt tack till Stadsdelsdirektören och förvaltningens tjänstemän för en tydlig och väl sammansatt verksamhetsplan för 2025.

Vårt arbete i Bromma stadsdelsnämnd har sin utgångspunkt i Moderaternas, Liberalernas, Centerpartiets och Kristdemokraternas gemensamma vision för Stockholms framtid: En frihetlig, framtidsinriktad, trygg och hållbar stad med en mångfald av människor, företag och föreningar. Vi bejakar stadens styrkor och

särart, och framför allt tror vi passionerat på stockholmarnas potential och möjligheter att var och en och tillsammans forma sina egen framtid och förverkliga sina drömmar.

I vårt Stockholm bemöts utmaningar genom samarbeten mellan staden, företagen, akademien och det civila samhället. Hit ska forskare, turister, investerare och studenter från hela världen söka sig. Stockholm ska vara en stad för alla – barn och unga, vuxna och äldre, inflyttade och de som bott här hela livet, företagare och anställda. Vi tror på stockholmarnas förmåga och rätt att bestämma över sina egna liv och därför är det också viktigt att alla stockholmare är en del av samhällsbygget och både vill och kan bygga sig en bättre framtid. Stockholm ska fortsätta utvecklas i takt med vad stockholmarna önskar, behöver och drömmer om.

Vi står på stockholmarnas sida och har en tydlig målsättning med vår politik, att lösa de problem som stockholmarna upplever. Det är inte ett löfte om att politiken kan lösa alla problem. Men det är ett löfte om att vi ska lösa de problem som bara kan lösas genom politiska beslut. Vi ska värna och utveckla Stockholm och ta vara på dess unika karaktär och skönhet. När staden utvecklas ska det göras med samförstånd med de som bor här.

Vi accepterar aldrig att människor i Stockholm får sin frihet begränsad på grund av diskriminering, rasism, antisemitism eller otrygghet. Vi arbetar målmedvetet för ökad frihet genom kraftfulla insatser mot den brottslighet som idag orsakar svåra problem i delar av staden och som begränsar människors frihet.

Ordning och reda i stadens ekonomi är en förutsättning för att alla verksamheter i staden ska fungera. Service och omsorg till stockholmarna är utgångspunkten i stadsdelsnämndernas verksamheter, oavsett som den handlar om förskola, äldreomsorg, stadsmiljöarbete eller någon annan fråga som stadsdelsnämnderna tar beslut om.

Moderaterna prioriterar trygghet – för alla stockholmare och brommabor. Det är glädjande att trygghet och säkerhet hör till ett av tre strategiska fokusområden framöver. Verksamhetsplanen anger att utgångspunkten för Brommas trygghetsarbete är situationell och social prevention. Därför är det särskilt beklagligt att den rödgröna majoriteten valt att kraftigt skära ned antalet ordningsvakter – något som med precision försämrar just den situationella preventionen. Antalet ordningsvakter i staden behöver skyndsamt återställas till minst tidigare nivåer. Ett tydligare fokus på utökat samarbete mellan socialtjänsten och förskolan skulle stärka den sociala preventionen - med tidiga insatser redan när barn går i förskolan går det att förebygga framtida antisocialt beteende, utanförskap och kriminalitet. Bromma har som bekant tyvärr fått två öppna

drogscener – och nämndens arbete som berör trygghetsskapande åtgärder och förebyggande insatser behöver av naturliga skäl fokusera starkt på att vända denna utveckling.

Staden ska arbeta för parker, natur- och kulturresevat och naturområden med hög kvalitet och ökad biologisk mångfald. Enligt en granskning av Sveriges Radio har minst 1 300 hektar grönska försvunnit från svenska städer (med minst 50 000 invånare) de senaste fem åren. Det är en oroväckande utveckling – dels då grönskans betydelse för välbefinnande och trivsel spelar stor roll, dels för att minskad grönska både ökar sårbarheten för klimatförändringar samt minskar den biologiska mångfalden och riskerar leda till försämrad luftkvalitet. Det gäller naturligtvis även här i Bromma. Moderaterna vill öka krontäckningsgraden genom att rusta upp stadens grönytor och parker, plantera fler träd och vårda den grönska som redan finns i staden. Då ökar stadens motståndskraft gentemot mer extrema väder, luftkvaliteten blir bättre, trafikbuller dämpas och den biologiska mångfalden stärks.

Stadsdelsnämnderna ska säkerställa att det finns en mångfald av boendeformer och att de äldre som behöver komma till ett äldreboende får göra det i tid. Moderaterna vill att äldres valfrihet värnas och det innebär reell möjlighet att få plats på ett servicehus eller motsvarande, som erbjuder en god levnadsstandard. Att delar av verksamheten går med stort underskott gör oss mycket oroad och vi ser fram emot den handlingsplan förvaltningen tidigare meddelat ska presenteras. Som tidigare konstaterats måste språkkunskaperna i svenska höjas för medarbetare i äldreomsorgen, vilket även gäller på förskolans område.

Slutligen noterar vi att den rödgröna majoritetens inslagna väg kring att återta verksamheter i egen regi fortsätter. Hittills handlar det om parkförvaltning, förskolekök, ledsagning och städning. Dessa åtgärder verkar i flera fall vara drivna av ideologi snarare än en tydlig bild av hur förändringarna ska göra verksamheterna, och brommabornas vardag, bättre. Moderaterna kommer säkerställa att förändringarna utvärderas så att stockholmarna och brommaborna får en tydlig redovisning av hur den rödgröna majoriteten valt att prioritera under mandat-perioden.

I övrigt hänvisar vi till Moderaternas budgetreservation för 2025.

5) Findel Madison (SD) föreslår:

- a) Att avslå förvaltningens förslag till beslut
- b) Att ge förvaltningen i uppdrag att återkomma till nämnden med en verksamhetsplan utifrån Sverigedemokraternas skuggbudget 2025
- c) Därutöver anföra följande:
Det är glädjande att ta del av en verksamhetsplan med ett tydligt

engagemang för Bromma, efter de förutsättningar förvaltningen har fått utifrån majoritetens stadshusbudget och av fullmäktige antagna riktlinjer. Verksamhetsplanen innehåller många positiva prioriteringar och ledord, men det finns också budgeterade prioriteringar som vi inte ställer oss bakom.

Mot den bakgrunden kan inte Sverigedemokraterna, som i många delar har helt annan syn på hur stockholmarnas surt inbetalda skattemedel ska spenderas och vilka frågor som kräver politikens största fokus, ställa oss bakom förslaget. Sverigedemokraterna har i sin skuggbudget för 2025 redogjort för våra visioner, mål och inriktningar. För att genomföra detta ska förvaltningen återkomma till nämnden med en omarbetad verksamhetsplan.

Beslutsgång

Ordföranden Johan Heinonen (S) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från ordförande Johan Heinonen m.fl. (S), Rose-Marie Rooth (V) och Svante Thorell (MP).

Reservation

Hanna Wistrand (L), Johan Duvdahl (C), Mattias Keresztesi m.fl. (M) och Findel Madison (SD) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sina förslag.

Ersättaryttrande

Christopher Oscarsson (KD) lämnar ersättaryttrande enligt följande:

Vi vill rikta ett varmt tack till stadsdelsdirektören och förvaltningens tjänstemän för en välformulerad och genomtänkt verksamhetsplan för 2025. Kristdemokraterna, tillsammans med Moderaterna, Liberalerna och Centerpartiet, delar visionen om ett framtidsinriktat, tryggt och hållbart Stockholm, där alla stockholmare, företag och föreningar kan bidra till stadens utveckling. Vi värdesätter mångfald och anser att varje individ ska ha möjligheten att forma sin framtid och förverkliga sina drömmar.

Vår övertygelse är att utmaningar bäst bemöts genom samarbete mellan stad, företag, akademi och civilsamhälle. Stockholm ska vara en stad som attraherar forskare, studenter, investerare och turister, samtidigt som den erbjuder en trygg vardag för barn, unga, vuxna och äldre. Vi tror på stockholmarnas förmåga att fatta beslut om sina egna liv och vill att alla ska känna sig delaktiga i samhällsbygget.

Vi är fast beslutna att lösa de problem som kräver politiska beslut och vill utveckla Stockholm med respekt för stadens särart och skönhet. Det är avgörande att stadens utveckling sker i dialog med dess invånare och att ingen begränsas av diskriminering, rasism,

antisemitism eller otrygghet. Vi arbetar målmedvetet för att bekämpa brottslighet och skapa frihet för alla stockholmare.

Kristdemokraterna ser särskilt allvarligt på trygghetsfrågorna och menar att staden måste prioritera åtgärder som stärker säkerheten för invånarna. Därför är det beklagligt att antalet ordningsvakter har reducerats, något som försvagar arbetet med att förebygga brott. Vi förespråkar ett omedelbart återställande av ordningsvaktstyrkan och ett förstärkt samarbete mellan socialtjänst och förskola för att motverka framtida utanförskap och kriminalitet.

När det gäller äldreomsorgen vill Kristdemokraterna se betydligt större satsningar. Hemtjänst och äldreboenden måste få nödvändiga resurser för att säkerställa att alla äldre får den omsorg de behöver i tid och med hög kvalitet. Vi anser att valfriheten för äldre bör stärkas genom att erbjuda fler boendeanternativ med god standard. För att förbättra kvaliteten i omsorgen är det också viktigt att höja språkkunskaperna i svenska bland personalen.

Vi ser med oro på att delar av verksamheten visar stora underskott och förväntar oss att den handlingsplan som förvaltningen tidigare aviserat kommer att hantera dessa utmaningar på ett effektivt sätt. Vi är också kritiska till att den rödgröna majoriteten fortsätter att återta verksamheter i egen regi, utan tydliga belägg för att detta leder till förbättringar.

Slutligen betonar vi vikten av att skydda och utveckla stadens grönytor. Parker och naturområden bidrar inte bara till trivsel och välbefinnande, utan stärker också stadens motståndskraft mot klimatförändringar och förbättrar luftkvaliteten. Därför vill vi se ökad krontäckningsgrad genom fler trädplanteringar och upprustning av befintliga grönytor.

Sammanfattningsvis står vi fast vid att Stockholm måste prioritera trygghet, äldreomsorg och en hållbar utveckling för att möta de behov och förväntningar som invånarna har på framtidens Stockholm. Vi hänvisar i övrigt till Kristdemokraternas budgetreservation för 2025.

Handlingar i ärendet

- 1858504 (Godkänd - R 1) Verksamhetsplan 2025 Bromma stadsdelsnämnd
- 1858338 Bilaga 1 - Blankettset SDN06
- 1858340 Bilaga 2 - Plan för upphandling 2025-2027
- 1858342 Bilaga 3a - Ansökan om budgetjusteringar för särskilda ändamål - drift
- 1858343 Bilaga 3b - Ansökan om budgetjusteringar för särskilda ändamål - investeringar

- 1858344 Bilaga 4 - System för intern kontroll 2025
- 1858347 Bilaga 5 - Väsentlighets- och riskanalys samt internkontrollplan
- 1858357 Bilaga 6 - Lägesbild Bromma stadsdelsförvaltning
- 1858363 Bilaga 7a - Kompetensförsörjningsplan 2025 till 2027
- 1858364 Bilaga 7b - Kompetensförsörjningsaktiviteter för 2025
- 1858365 Bilaga 8 - Förvaltningspriser 2025
- 1858371 Bilaga 9 - Lokal miljö- och klimathandlingsplan

§ 3**Nedläggning av förskolan Hagelstavägen 22**

BRO 2025/26

Beslut

Nämnden beslutar om en nedläggning av förskolan på Hagelstavägen 22 i augusti 2025.

Sammanfattning av ärendet

Stadsdelen har idag lediga förskoleplatser i de kommunala förskolorna i Mariehäll och utifrån befolkningsprognosen kommer antalet 1-5-åringar att minska ytterligare framöver. Stadsdelen ser därför behov av att minska kapaciteten av förskoleplatser i området och föreslår därför att förskolan Hagelstavägen 22 stängs i augusti 2025.

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Johan Heinonen (S) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Särskilt uttalande

Hanna Wistrand (L), Mattias Keresztesi m.fl. (M) och Johan Duvdahl (C) lämnar särskilt yttrande enligt följande:

1. Att utöver förvaltningens förslag anföra:

Det är i grunden bra att anpassa sina verksamheter utifrån faktisk beläggning men när verksamheter läggs ner måste man ta fram en ekonomisk kalkyl som en del i beslutsunderlaget. Det saknas här.

Det framgår inte när hyresavtalet upphör och hur finansieringen av det ska hanteras. Det finns heller ingen beskrivning av vad som kommer att ske med personalen.

Handlingar i ärendet

- 1854281 (Godkänd - R 1) Tjänsteutlåtande nedläggning av Hagelstavägen 22

§ 4**Medborgarförslag - publik verksamhet i Dragontorpet, Abrahamsberg**

BRO 2024/497

Beslut

Nämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på medborgarförslaget och lägger det till handlingarna.

Sammanfattning av ärendet

Ett medborgarförslag har inkommit till Bromma stadsdelsnämnd med önskemål om att göra Dragontorpet i Abrahamsberg till en publik mötesplats, förslagsvis ett café eller en restaurang, för att tillföra liv och rörelse till området.

Förslaget lyder:

Medborgarförslag till Bromma stadsdelsnämnd om en publik verksamhet i Dragontorpet, Abrahamsberg

Jag och många med mig passerar dagligen Dragontorpet (Gustav III:s väg 5) mitt i Abrahamsberg och några få minuter från tunnelbanan. Torpet är ett tidigare soldattorp från 1700-talet och flyttades hit under tidigt 1800-tal. Dragontorpet har även gett Abrahamsberg sitt namn. Här bodde Abraham Phil under 1800-talets senare del. Det är en vacker och lummig plats som har stor potential.

Dragontorpet bör bli en publik mötesplats, till exempel café eller restaurang. Det skulle tillföra liv och rörelse till Abrahamsberg, öka tryggheten och ge en fin atmosfär till en idag bortglömd plats. Fastighetskontoret äger Dragontorpet, men att enbart hänvisa till det som svar bidrar inte till att detta blir verklighet. Fastighetskontoret äger ett stort antal fastigheter varav många av strategisk betydelse för staden. För Fastighetskontoret är inte detta en sådan fastighet.

Fastighetskontoret är fastighetsutvecklare men stadsdelsnämnden är stadsutvecklare. Förslaget stärker området i stort, men stadsdelen behöver vara pådrivande för att det ska bli verklighet. Jag vill att stadsdelsnämnden ger förvaltningen i uppdrag att bereda medborgarförslaget och inleda en dialog med Fastighetskontoret för att gemensamt vilja hitta en aktör som kan driva en publik verksamhet, levandegöra platsen och stärka Dragontorpet som historisk byggnad för Abrahamsberg. Förslaget ska följas upp och ges återkoppling på vad förvaltningen har gjort.

Förslaget har även uppmärksammats av Mitt i Bromma (nummer 34) Han vill ge kåk från Karl XI:s tid nytt liv | Mitt i

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Johan Heinonen (S) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Handlingar i ärendet

- 1852961 (Godkänd - R 2) Svar på medborgarförslag - publik verksamhet i Dragontorpet, Abrahamsberg
- 1793106 Medborgarförslag GDPR-tvättat

§ 5**Svar på skrivelse från Liberalerna gällande hantering och formering av ett ungdomsråd i Bromma**

BRO 2024/623

Beslut

Nämnden tar del av förvaltningens svar på skrivelsen och lägger det till handlingarna.

Sammanfattning av ärendet

Skrivelse inkommer till Bromma stadsdelsförvaltning från Hanna Wistrand (L), Stefan Ennerfeldt (L), Mattias Keresztesi m.fl. (M) och Johan Duvdahl (C) i Bromma stadsdelsnämnd, daterad 2024-11-21. I skrivelsen står att Liberalerna stödjer grundidén om att skapa ett ungdomsråd i Bromma. Det är viktigt att lyssna på och förstå ungdomarnas idéer för hur Bromma ska utvecklas till en ännu bättre stadsdel.

Skribenternas förslag är att organisera genomförandet på samma eller ett liknande sätt som medborgardialogerna genomförs, fast på skolorna. Vidare skriver skribenterna att genom samverkan med skolorna kan vi utifrån gemensam planering regelbundet ställa frågor till eleverna eller be om deras synpunkter, t.ex. i samband med samhällskunskapsundervisningen. Då skapar vi demokrati i praktiken. Det är politiken/förvaltningen som väljer aktuell frågeställning och lämpliga målgrupper.

Förslaget är att dialogerna genomförs på några olika skolor varje läsår i samråd med respektive skola enligt en standardiserad modell. Förvaltningen utvecklar modellen. Antalet genomföranden per läsår lämnar vi öppet just nu, det måste förvaltningen och skolorna komma överens om.

Framlagda förslag till beslut

1) Ordförande Johan Heinonen m.fl. (S), Rose-Marie Rooth (V), Svante Thorell (MP), Mattias Keresztesi m.fl. (M), Johan Duvdahl (C) och Findel Madison (SD) föreslår (se beslutet).

2) Hanna Wistrand (L) föreslår:

1. Att avslå förvaltningens förslag
2. Att besluta enligt den lagda skrivelsen
3. samt att därutöver anföra:

Majoritetens förslag på hur ett ungdomsråd för Bromma ska formeras är problematiskt, då det här rådet inte representerar

Brommas ungdomar. Det majoriteten förslår är ett ungdomsråd för Ungdomens hus på Islandstorget. Det är något helt annat.

Rådet blir alltså ett verksamhetskopplat råd, något som i sig borde ha varit en självklarhet från början i ett ungdomens hus. Vanligtvis har kommuner detta inskrivet i sina riktlinjer för fritidsgårdsverksamhet.

Om Brommas unga ska få sina röster hörda på riktigt måste man ta arbetet med inkludering på allvar och genomföra de insatser som krävs för att nå ut på ett långsiktigt och strukturerat sätt. Eventuell information till skolorna om att det finns ett råd på Ungdomens Hus på Islandstorget är varken strukturerat eller långsiktigt. Det arbetssättet är dessutom exkluderande då det innebär att Brommas unga endast kan göra sina röster hörda om de besöker fritidsgården.

Beslutsgång

Ordföranden Johan Heinonen (S) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från ordförande Johan Heinonen m.fl. (S), Rose-Marie Rooth (V), Svante Thorell (MP), Mattias Keresztesi m.fl. (M), Johan Duvdahl (C) och Findel Madison (SD).

Reservation

Hanna Wistrand (L) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Handlingar i ärendet

- 1813711 Skrivelse ungdomsråd
- 1850746 (Godkänd - R 1) Svar på skrivelse om ungdomsråd

§ 6**Svar på skrivelse från Moderaterna, Liberalerna, Centerpartiet och Kristdemokraterna angående att grönska försvunnit från Stockholms stad**

BRO 2024/625

Beslut

Nämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen och lägger det till handlingarna.

Sammanfattning av ärendet

I en skrivelse till Bromma stadsdelsnämnd skriver Moderaterna, Liberalerna, Centerpartiet och Kristdemokraterna att de vill öka krontäckningsgraden i stadsdelsområdet genom att rusta upp grönytor och parker, plantera fler träd och vårda befintlig grönska.

Följande frågor ställs till förvaltningen:

1. Finns det någon bedömning av hur andelen grönska utvecklats i Bromma de senaste fem åren?
2. Hur säkrar vi långsiktig skötsel och underhåll av Brommas befintliga grönområden?
3. Vilka proaktiva åtgärder görs för att stärka befintliga grönområden och stärka grönskan i vår stadsdel?

Förvaltningen delar bilden av att det har försvunnit mycket grönska från Bromma under de senaste åren. Förvaltningen vill understryka vikten av att grönkompensationsåtgärder genomförs i samband med exploatering av park- och naturmark.

Förvaltningens arbete med grönyteskötsel utgår ifrån framtagna parkplaner och skötselplaner. Just nu pågår en statusinventering för att identifiera åtgärdsbehov och planera skötseln. Exempel på löpande åtgärder är nyplantering av träd, förnygring av trädbeståndet samt att träd av dålig kvalitet gallras för att skapa bättre förutsättningar för andra träd.

Det ingår i förvaltningens verksamhetsplan för 2025 att fördjupa kunskaperna om hur situationen ser ut i Bromma med avseende på exempelvis krontäckningsgrad och värmeöar.

Förvaltningen anser att det finns behov av en ökad tydlighet kring stadens övergripande mål och strategier för grönyteskötsel.

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Johan Heinonen (S) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Handlingar i ärendet

- 1851956 (Godkänd - R 1) Svar på skrivelse angående att grönska försvunnit från Stockholms stad
- 1813715 Skrivelse angående att grönska försvunnit från Stockholms stad

§ 7**Svar på remiss av motion om låghastighetszoner för
elsparkcyklar, KS 2024/1103**

BRO 2024/573

Beslut

Nämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen och översänder det till kommunstyrelsen.

Sammanfattning av ärendet

I en motion till kommunfullmäktige föreslår Dennis Wedin (M) att staden ska öka hastighetsbegränsningen inom låghastighetszoner för elsparkcyklar. Motionären menar att hastighetssänkningen innebär en trafikfara och hänvisar till att flera grannländer har högre eller ingen hastighetsbegränsning för elsparkcyklar.

Framlagda förslag till beslut

1) Ordförande Johan Heinonen m.fl. (S), Rose-Marie Rooth (V), Svante Thorell (MP), Hanna Wistrand (L), Johan Duvdahl (C) och Findel Madison (SD) föreslår (se beslutet).

2) Mattias Keresztesi m.fl. (M) föreslår:

1. Att tillstyrka motionen
2. Att därutöver anföra:

Det ska vara enkelt att ta sig fram i Stockholm – inte minst på klimatsmarta och yteffektiva sätt. Mikromobiliteten fyller därför en viktig roll i stockholmstrafiken och är dessutom mycket uppskattad av många användare. Stadens mikromobilitetstjänster spelar en stor roll.

Stockholm tillämpar sedan ett antal år tillbaka låghastighetszoner (geofence-områden) för elsparkcyklar. Detta är i grunden bra då det finns platser där det är bäst att hastigheten är lägre än vanligt, exempelvis av trafiksäkerhetsskäl.

Samtidigt finns det ett problem med implementeringen av dessa låghastighetsområden som ökar risken för trafikolyckor. Det är att hastigheten för elsparkcyklarna sänks alldeles för mycket. Det behöver hastigt bromsa in – inte sällan i sådan takt att det upplevs otryggt. Då varken cyklar eller privata elsparkcyklar bromsar in på samma sätt skapar det också större risk för kollisioner. Särskilt på platser med mycket trafik.

Det är ytterst staden som har möjlighet att höja hastigheten inom

stadens lågtrafikzoner. Moderaterna välkomnar ett uppdrag att utvärdera hastighetsbegränsningen inom stadens låghastighetszoner för elsparkcyklar – i syfte att öka hastigheten.

Beslutsgång

Ordföranden Johan Heinonen (S) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från ordförande Johan Heinonen m.fl. (S), Rose-Marie Rooth (V), Svante Thorell (MP), Hanna Wistrand (L), Johan Duvdahl (C) och Findel Madison (SD).

Reservation

Mattias Keresztesi m.fl. (M) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Handlingar i ärendet

- 1831408 (Godkänd - R 1) Svar på remiss av motion om låghastighetszoner för elsparkcyklar, KS 2024/1103
- BRO 2024/573-1.1 Motion om låghastighetszoner för elsparkcyklar

§ 8**Svar på remiss - Handlingsplan mot rasism**

BRO 2024/613

Beslut

Nämnden godkänner tjänsteutlåtandet som svar på remissen och överlämnar det till kommunstyrelsen.

Sammanfattning av ärendet

Handlingsplanen mot rasism syftar till att stärka och utveckla Stockholm stads arbete mot rasism och riktar sig mot samtliga nämnder och bolagsstyrelser. Handlingsplanen är kopplad till Stockholm stads program för de mänskliga rättigheterna. Det övergripande målet med handlingsplanen är: Stockholm stads verksamheter ska vara fria från alla former av rasism.

Handlingsplanen riktar sig mot alla former av rasism. Samtidigt är det nödvändigt att uppmärksamma att olika typer av rasism kan ta sig olika uttryck. Handlingsplanen lyfter därför särskilt fem former av rasism: afrofobi, antisemitism, antiziganism, islamofobi och rasism mot samer.

Förvaltningen ställer sig positiv till handlingsplanen men har ett medskick gällande aktivitet om att utbildningsnämnden, förskolenämnden och stadsdelsnämnderna i samråd med kommunstyrelsen och med stöd av representanter från judiska minoriteten samt experter ska genomföra åtgärder från kartläggningen Antisemitism i Stockholms skolor.

Förvaltningen anser att formuleringen i sin nuvarande form behöver ändras till att förekomsten av antisemitism i förskolan bör undersökas närmare alternativt att förskolan stryks ur den specifika aktiviteten då rekommendationer specifikt för förskolan saknas.

Vidare är det viktigt att målgrupperna äldre personer och personer med funktionsnedsättning inkluderas i arbetet mot rasism.

Framlagda förslag till beslut

1) Ordförande Johan Heinonen m.fl. (S), Rose-Marie Rooth (V) och Svante Thorell (MP) föreslår (se beslutet).

2) Hanna Wistrand (L) föreslår:

1. Att delvis bifalla förvaltningens förslag till remissvar
2. Att därutöver anföra följande:

Stockholm ska vara en stad fri från alla former av rasism,

antisemitism och diskriminering. I arbetet för att uppnå det behövs en styrande handlingsplan med tydliga mål, i likhet med andra centrala styrdokument i staden. Men för att det ska bli mer än bara en pappersprodukt behövs det konkreta och uppföljningsbara mål. Det saknas i den handlingsplan som nu läggs fram av den rödgröna majoriteten.

Att nu överlåta till nämnderna och bolagen att sina verksamhetsplaner själva sätta upp mål och aktiviteter innebär att inget händer förrän tidigast 2026. Samtliga nämnder och bolag i staden har redan färdigställt sina verksamhetsplaner för året. Detta innebär att hela mandatperioden kommer att ha gått innan programmet mot rasism ens börjat omsättas i praktisk handling. Det är i nuläget även oklart vad som ska rapporteras till fullmäktige gällande handlingsplanens implementering.

En handlingsplan som ska göra skillnad behöver vara konkret och ha tydliga målsättningar, uppföljningsbara indikatorer och en tydlig redovisning av implementeringen till fullmäktige. Den föreslagna planen i dess nuvarande form brister på samtliga dessa punkter. Därför kräver vi att denna revideras samt att en särskild strategi mot antisemitism tas fram av staden.

3) Mattias Keresztesi m.fl. (M) och Johan Duvdahl (C) föreslår:

1. Att återremittera förvaltningens förslag till remissvar
2. Att delvis avslå förvaltningens förslag till remissvar
3. Att därutöver anföra följande:

Stockholm ska vara en stad fri från alla former av rasism, antisemitism och diskriminering.

Under 2025 ska 250 år av judiskt liv firas i Sverige. Dessvärre sker detta i en tid då antisemitismen växer i både Sverige och världen. Judiska föräldrar vittnar om rädsla för att deras barn ska bli måltavlor för hot och våld. Rädslan har lett fram till att få unga judar i dag vågar bära judiska symboler. Det är en utveckling som hela samhället behöver vara med och motverka – inte minst Stockholms stad. Stockholm ska vara en öppen, tolerant och medmänsklig stad där judiskt liv ska kunna utvecklas i minst 250 år till. Öppenheten i samhället får aldrig tas för givet vilket är tydligt när anmälningarna om händelser med antisemitistiska motiv ökar.

Det tidigare förslaget till en nationell strategi för att stärka judiskt liv i Sverige konstaterar att kommunerna har en central roll i arbetet med den judiska minoriteten eftersom de ansvarar för verksamheter som är avgörande för ett stärkt judiskt liv, till exempel kultur, skola, modersmålsundervisning, äldreomsorg och trygghet. Det gäller givetvis i Stockholms stad och i Bromma. I dag arbetar

kommunerna i lägre utsträckning med minoritetspolitik riktad mot den nationella minoriteten judar jämfört med de andra minoriteterna. Uppföljnings-myndigheterna har påtalat att judar får minst tillgång till sina minoritetsrättigheter på kommunal och regional nivå jämfört med andra nationella minoriteter och att den judiska minoriteten har sämre möjligheter till inflytande i frågor som är av betydelse i kommuner och regioner.

Våra partier konstaterar att bedömningen att staden behöver göra mer för att garantera den fysiska säkerheten för judiska institutioner och människor i samband med 250 års-firandet också tidigare delats av flertalet remissinstanser.

Vi vill därför inte heller stänga dörren för att flera av de samarbeten och samtal som nu inleds med Stockholms flera judiska institutioner kan fortsätta även efter 250-års firandet. Mer behöver göras för att uppmärksamma judiskt liv även framöver, något som Stockholms stad har en viktig roll i.

Det försämrade omvärldsläget och den växande antisemitismen i samhället kräver att Stockholms stad höjer sina ambitioner kring uppmärksammandet av judiskt liv och i detta arbete behövs även en styrande handlingsplan med tydliga mål, i likhet med andra centrala styrdokument i staden. Men för att det ska bli mer än bara en pappersprodukt behövs det konkreta och uppföljningsbara mål. Det saknas tyvärr i den handlingsplan som nu läggs fram av den rödgröna majoriteten. Stockholms stad måste därtill stå fast vid en tydlig definition av antisemitism för att trovärdigt kunna bekämpa den i alla dess former.

Verkningsfulla handlingsplaner som kan göra skillnad i verkligheten behöver innehålla konkreta och uppföljningsbara målsättningar, indikatorer som går att följa och en tydlig redovisning av implementeringen till fullmäktige. Den föreslagna planen skulle behöva revideras och utvecklas i enlighet med dessa punkter.

4) Findel Madison (SD) föreslår:

a) Att avslå förvaltningens svar på remiss

b) Därutöver anföra följande:

Handlingsplanen mot rasism är kopplad till Stockholms stads program för de mänskliga rättigheterna. I handlingsplanen lyfts särskilt fem former av rasism: afrofobi, antisemitism, antiziganism, islamofobi och rasism mot samer.

Sverigedemokraterna delar inställningen att alla former av rasism bör bekämpas. Ett antal prioriterade grupper pekats ut, och vi ställer oss bakom urvalet men vill även inkludera gruppen som berörs av svenskfientlighet. Det vill säga svenska medborgare utan

invandrarbakgrund som utsätts för glåpord och nedsättande uttryck. Dessa problem är som mest påtagliga i grundskolor i invandrartäta områden.

Därutöver noterar vi att islamofobi beskrivs som en form av rasism. Vi instämmer inte i kategoriseringen att fördomar mot en religion kan betraktas som rasism, utan menar snarare att det rör sig om fördomar eller felaktiga stereotyper. Sverigedemokraterna anser att alla människor som följer svenska lagar, normer och värderingar ska behandlas med respekt oavsett religionstillhörighet. Samtidigt kan samhället inte blunda för den växande islamismen i Sverige. Exempelvis finns källarmoskéer som har radikaliserat IS-krigare, internationellt efterlysta och sanktionerade imamer som föreläser hos skattefinansierade islamiska föreningar samt moskéer med kopplingar till organisationer med oklar finansiering. Vidare finns kopplingar mellan Iran, Muslimska brödrskapet och gängkriminalitet, liksom terroråd riktade mot synagogor. Dessa är exempel på rörelser som anser sig själva beröras av "islamofobi".

Vi hade önskat att strategin på ett tydligare sätt skulle skilja mellan å ena sidan en positiv islam, som strävar efter kulturell och språklig integration i Sverige, och å andra sidan en separatistisk och politisk-ideologisk islamism.

Beslutsgång i delen om återremiss

Ordföranden Johan Heinonen (S) ställer frågan om ärendet ska avgöras idag eller återremitteras och finner att nämnden beslutar avgöra ärendet idag.

Beslutsgång

Ordföranden Johan Heinonen (S) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från ordförande Johan Heinonen m.fl. (S), Rose-Marie Rooth (V) och Svante Thorell (MP).

Reservation

Hanna Wistrand (L), Mattias Keresztesi m.fl. (M), Johan Duvdahl (C) och Findel Madison (SD) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sina förslag.

Ersättaryttrande

Christopher Oscarsson (KD) lämnar ersättaryttrande enligt följande:

Under föregående år tog Stockholms stad fram en stadsövergripande handlingsplan för arbetet med mänskliga rättigheter där arbetet mot rasism var en viktig aspekt. Dessvärre menade styret i sitt ursprungliga förslag till beslut att arbetet mot antisemitism inte var viktigt nog för att brytas ut till en egen del. Efter vår kritik hörsammades problematiken med antisemitism som finns i Stockholm och i Sverige så att det nu är en utpekad del av

stadens arbete för mänskliga rättigheter. Därför gläder det oss kristdemokrater att se att antisemitism lyfts som en särskild del i handlingsplanen mot rasism, då det i allra högsta grad är en av de värsta formerna av rasism genom historien och tyvärr än idag. Dagens judiska minoritet har under senaste åren utstått fruktansvärt bemötande och det är oacceptabelt. Som politiska partier har vi ett ansvar att synliggöra detta och adressera problemet innan det eskalerar.

Stadsdelens olika verksamheter har ett viktigt kunskapsfrämjande uppdrag för att synliggöra rasism i dess olika former men också i att motverka rasism. I tillämpandet av den handlingsplan som nu läggs fram ser vi kristdemokrater vikten av att göra ord till handling. Ingen grupp uppleva känna utsatthet eller diskriminering i Stockholm. Från förskolan till, skolan, till fritidsaktiviteter eller inom äldreomsorgen behöver förvaltningen säkerställa att våra verksamheter är trygga och välkomnande miljöer.

Handlingar i ärendet

- 1844973 (Godkänd - R 1) Svar på remiss handlingsplan för arbete mot rasism
- BRO 2024/613-1.2 KS 2024/1035 Bilaga 1
- BRO 2024/613-1.1 Kopia av godkänt tjänsteutlåtande: KS 2024/1035 Tjänsteutlåtande

§ 9**Anmälningssärende - inkomna rapporter och beslut enligt lex Sarah**

BRO 2024/646

Beslut

Nämnden tar del av ärendet och lägger det till handlingarna.

Sammanfattning av ärendet

Det här ärendet redovisar inkomna lex Sarah-rapporter från verksamheter i kommunal och enskild regi samt beslut tagna enligt lex Sarah. Rapporteringen avser perioden 2024-11-22 – 2024-12-18.

Från verksamheter inom kommunal regi har tre lex Sarah-rapporter inkommit under perioden. Två rapporter rör brister i utförande av insats och en rapport rör brister i rättssäkerhet i handläggning och genomförande. Inga rapporter har inkommit från utförare i enskild regi.

Under perioden har ett beslut fattats enligt lex Sarah. Beslutet rörde verksamhet i kommunal regi.

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Johan Heinonen (S) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Handlingar i ärendet

- 1822309 Sammanställning beslut SDN 2025-01-23
- 1822322 Samanställning inkomna rapporter SDN 2025-01-23
- 1851231 (Godkänd - R 1) Tjut - Anmälningssärende inkomna rapporter och beslut enligt lex Sarah januari

§ 10
Förteckning över inkomna medborgarförslag 2025
BRO 2025/22

Beslut

Nämnden lägger ärendet till handlingarna.

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Johan Heinonen (S) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Handlingar i ärendet

- 1862085 Inkomna medborgarförslag
- 1862086 Bilaga - medborgarförslag

§ 11

Stockholmsenkäten 2024

BRO 2024/543

Beslut

Nämnden tar del av redovisningen och lägger den till handlingarna.

Sammanfattning av ärendet

Under våren 2024 genomfördes Stockholmsenkäten och elever i årskurs 9 (grundskola) och år 2 (gymnasiet) fick svara på frågor inom områdena droger och spel, brott och utsatthet för brott, psykisk hälsa samt skola, fritid och föräldrar. Syftet med Stockholmsenkäten är att kartlägga frågor som drogvanor, kriminalitet, skolk, mobbning samt risk- och skyddsfaktorer. Enkäten syftar även till att ge en uppfattning om hur olika normbrytande beteenden förändras över tid. Ytterligare ett syfte är att förse kommuner, stadsdelar och skolor med lokala data om ungas livsvillkor, att fungera som underlag för forskning och utveckling, att fördela resurser för förebyggande insatser samt mobilisera skolpersonal, föräldrar och elever i det förebyggande arbetet.

Förvaltningen redovisar i detta tjänsteutlåtande ett urval och en sammanfattning av resultaten från Stockholmsenkäten 2024.

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Johan Heinonen (S) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Handlingar i ärendet

- 1842831 (Godkänd - R 1) Kopia av Tjänsteutlåtande Stockholmsenkäten 2024 Bromma
- 1767473 temarapport--skola-fritid-och-foraldrar-gymnasiets-ar-2
- 1767462 temarapport_psykisk-och-psykosomatisk-halsa-gymnasieskolan-ar-2
- 1767467 temarapport_skola-fritid-och-foraldrar-grundskolans-arskurs-9
- 1767471 temarapport---droger-och-spel-grundskolan-arskurs-9
- 1767472 temarapport---droger-och-spel-gymnasiets-ar-2

- 1767457 temarapport_-brott-och-utsatthet-for-brott-grundskolans-arskurs-9
- 1767460 temarapport_brott-och-utsatthet-for-brott-gymnasieskolan-ar-2
- 1767461 temarapport_psykisk-och-psykosomatisk-halsa-grundskolans-arskurs-9
- BRO 2024/543-1 Stockholmsenkäten 2024--stadsövergripande diagramsamling
- BRO 2024/543-2 stockholmsenkäten 2024 stadsövergripanderapport

§ 12
Inkomna rapporter och protokoll 2025 - Förteckning till nämndens sammanträden
BRO 2025/25

Beslut

Nämnden lägger ärendet till handlingarna.

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Johan Heinonen (S) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Handlingar i ärendet

- 1867063 Inkomna rapporter och protokoll 2025 - januari

§ 13
Protokoll pensionärsrådet 2025
BRO 2025/14

Beslut

Nämnden lägger protokollet till handlingarna.

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Johan Heinonen (S) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Handlingar i ärendet

- 1871648 Protokoll Bromma pensionärsråd 15 januari

§ 14
Protokoll rådet för funktionshinderfrågor 2025
BRO 2025/21

Beslut

Nämnden lägger protokollet till handlingarna.

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Johan Heinonen (S) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Handlingar i ärendet

- 1862051 Protokoll råd för funktionshinderfrågor 2024-12-10

§ 15
Protokoll förvaltningsgruppen 2025
BRO 2025/17

Beslut

Nämnden lägger protokollen till handlingarna.

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Johan Heinonen (S) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Handlingar i ärendet

- 1862595 (Signerad) Protokoll FVG 2025-01-09
- 1868143 (Signerad) Förhandlingsprotokoll MBL 11 - yrkanden VP2025
- 1872307 (Signerad) Protokoll FVG 2025-01-16

§ 16
Balanslista 2025

BRO 2025/23

Beslut

Nämnden lägger ärendet till handlingarna.

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Johan Heinonen (S) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Handlingar i ärendet

- 1851137 Balanslista 2025

§ 17 Nämndens och förvaltningens frågor

Beslut

Nämnden godkänner att skrivelsen får ställas och överlämnar den till förvaltningen för beredning.

Sammanfattning av ärendet

En skrivelse med rubriken ”Fråga om lågtröskelboende för Brommabor” har inkommit från Liberalerna.

Skrivelsen lyder:

Fråga om lågtröskelboende för Brommabor

Lågtröskelboende är en typ av boende som riktar sig till personer i en utsatt situation, exempelvis hemlösa eller personer med missbruksproblem.

Syftet med lågtröskelboenden är att erbjuda en trygg plats för människor som annars kan ha svårt att hitta hjälp, till exempel på grund av krav på nykterhet, drogfrihet eller andra regler på traditionella boenden. Fokus ligger på att möta människor där de befinner sig och ge stöd, vård eller vägledning utan att skapa onödiga hinder.

Redan i somras la Allianspartierna en skrivelse i Socialnämnden gällande lågtröskelboendet Skarpnäcksgården. Kritiken handlade om den otrygghet och oförutsägbarhet som staden skapar för de mest utsatta människorna i samhället men även för boendet.

Kortfattat:

- Både hyresavtalen (1 år) och verksamhetsavtalen (3-4 månader) är extremt korta, vilket skapar osäkerhet för verksamheten, personalen och de boende.
- Det saknas en tydlig plan för vad som ska hända med de boende när fastigheterna rivs eller byggs om. Detta riskerar att lämna hundratals utsatta människor utan alternativ och tillbaka på gatan.
- Det finns en uppenbar brist på samordning mellan Stockholms stads olika förvaltningar och den privata utföraren.
- Byggnaderna är i dåligt skick, vilket ytterligare försvårar situationen för boendet och dess framtid.

Med anledning av ovanstående önskar vi få svar på följande:

1. Hur många brommabor är placerade på lågtröskelboende?
2. På vilka lågtröskelboenden har vi placerade brommabor?
3. Hur många brommabor är placerade på Skarpnäcksgården?
4. När besökte man Skarpnäcksgården senast?

5. När besökte man ett lågröskelboende senast?
6. Hur följer man upp de som är placerade på lågröskelboenden?

Framlagda förslag till beslut

Ordförande Johan Heinonen (S) föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Johan Heinonen (S) finner att nämnden beslutar enligt förslag från ordförande Johan Heinonen (S).

§ 18
Borttagen på grund av sekretess
BRO 2025/8

Handlingar i ärendet

- BRO 2025/8-1 Protokoll Sociala delegationen 20240109

§ 19
Borttagen på grund av sekretess
BRO 2024/702

Handlingar i ärendet

- 1855180 (Godkänd - R 1) Nedläggning av faderskapsutredning